



Kancelář prezidenta republiky
Archiv Kanceláře prezidenta republiky

**Zpráva o činnosti Archivu Kanceláře prezidenta
republiky za rok 2023**

I. Úvod

Sídlo Archivu KPR: Pražský hrad, Jiřské náměstí čp. 2, 119 08 Praha 1 – Hradčany

Zřizovatel Archivu KPR: Česká republika, Kancelář prezidenta republiky, I. nádvoří č. p. 1, 119 08 Praha 1 – Hradčany

Archiv Kanceláře prezidenta republiky (Archiv KPR) trvale uchovává a zpřístupňuje dokumenty vzešlé z činnosti a působení československých a českých prezidentů republiky a úřadu Kanceláře prezidenta republiky, stejně jako jejich příspěvkových organizací. Tato zákonná povinnost je plněna na základě § 52 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2007 splnil Archiv KPR všechny podmínky akreditace vyplývající § 58 zákona č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě a byl Odborem archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR řádně akreditován jako specializovaný archiv, se všemi právy a povinnostmi spojenými s jeho postavením a vyplývajícími z citovaného zákona č. 499/2004 Sb. Archiv KPR je organizačně zařazen do Oddělení archivy KPR a Pražského hradu v Odboru spisové a archivní služby (OSAS). Vedením Oddělení Archivy KPR a PH je od července r. 2023 dočasně pověřen Mgr. Tomáš Zubec (Archiv PH), který ve funkci nahradil Mgr. Jiřinu Horákovou.

II. Personální podmínky v Archivu KPR

Mgr. Eva Šimicová, odborná archivářka

Mgr. Lucie Večerníková, odborná archivářka

Mgr. Jan Kutílek, odborný archivář

III. Celkové množství uložených archiválií

Počet fondů: V roce 2023 byla provedena revize části fondů, zkontrolovány a doplněny evidenční jednotky a tyto údaje zaneseny do programu PEVA II, včetně aktuálních údajů o jejich metráži. K 31. prosinci 2023 pečoval Archiv KPR celkem o 23 archivních souborů o rozsahu 1 448,93 bm, z toho nezpracováno 955,12 bm a zpracováno 493,81 bm (aktuálně rozpracované fondy zatím v PEVĚ nebyly aktualizovány a jsou evidovány jako nezpracované).

Stupeň zpracovanosti archivních souborů: 34,08 %

Počet archivních pomůcek: 29

IV. Výběr, zpracování a využívání archiválií

Skartační řízení a předvýběr archiválií vzešlých z činnosti KPR provádí v rámci Oddělení Archivy KPR a PH pracoviště PPS (pracoviště Předarchivní péče a skartací). V roce 2023 proběhla příprava dokumentů ke skartaci (bez čísel jednacích, z různých odborů). Byly převzaty spisy v Ginisu z let 2008 až 2010. Došlo ke zpracování a vytvoření abecedního seznamu personálních spisů. Spisy osob, které ukončily pracovní poměr do konce roku 1989, budou v následujícím roce převzaty do Archivu KPR a doplní již stávající část fondu KPR – personální spisy. PPS se také podílelo na vyhledávání spisů dle interních požadavků a spolupracovalo s Archivem KPR při zodpovídání badatelských dotazů a rešerší, zejména v souvislosti s dotazy dle zákona č. 106/1999 Sb.

Zpracování fondu KPR – Sběrka vyznamenání, registrurní období 1972–1988, uspořádáno a inventarizováno 124 kartonů (22,32 bm). Pokračovalo zpracovávání balíků, nezpracovaných a neroztříděných kartonů z fondu KPR, především od 50. let 20. století: trestně právní agenda (6 kartonů), retribuční, milosti prezidenta, amnestie (4 kartony), dále spisy T a PT z 50.–80. let 20. století (tresty smrti 8 kartonů, roztříděno cca 40 balíků). Velmi pokročily práce na agendě velvyslanců a spisy nástupních audiencí byly doplněny o agrémenty a event. i o korespondenci a diplomatické vztahy jednotlivých velvyslanců. Ke všem spisům je nebo bude vyhotoven inventární seznam s možností fulltextového vyhledávání. Předpokládá se zveřejnění dílčích soupisů a inventářů v průběhu roku 2024.

Zahájeny pořádací práce na archiváliích z cest prezidenta V. Havla po roce 1990 (zatím 23 kartonů v let 1900 až 1993). Z těchto spisů jsou vyjímány fotografie a zpracovávány zvláště kvůli jejich fyzické ochraně. Dále byly revidovány a doplněny inventáře osobních fondů Sýkora Václav (0,15 bm), Popelka August Adolf (0,1 bm) a Škarvan František (0,01 bm) a všechny změny zaevidovány v programu PEVA II.

Do Sběrky dokumentace (v budoucnu bude sloužena se Sběrkou varií) jsou nadále včleňovány různé nezařaditelné jednotliviny – programy návštěv (minutovníky), jídelníčky, pozvánky na recepce a slavnostní shromáždění, poděkování prezidentů za blahopřání a dary, vzory obálek a tiskopisů, novoročenky KPR, prezidentů (vlastní i zaslané), desky od diplomatické pošty, známky a pamětní listy, pohlednice, drobné trojrozměrné předměty jako pamětní medaile, turistické štítky na vycházkové hole, odznaky a obecně drobné předměty s motivy prezidentů či státního znaku atd. Byla soustředěna i dokumentace k výstavám, na nichž měl Archiv KPR v minulých letech účast, a uložena ve spisovně archivu.

Začaly práce na souboru dosud neroztříděných a nepopsaných fotografií, zejm. V. Havla a V. Klause od roku 1990. V současné době bylo zpracováno 1,2 bm z let 1992 až 2008, dále fotografie z roku 1968 (55 ks fotografií pořízených při vstupu vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968) a 26 fotografií z 85. narozenin TGM.

Do Archivu Pražského hradu byly delimitovány archiválie z protokolu 400.000 fondu KPR (zejm. hospodářské záležitosti) z let 1970 až 1991 o celkové metráži 36,39 bm. Do AKPR byly darovány štítky na turistické hole s tematikou zámku Lány.

Digitální fotografie archiválií byly pořizovány průběžně v návaznosti na požadavky badatelů. Jednotlivé soubory jsou ukládány pro pozdější opětovné interní využití.

Pokračovala revize příruční knihovny a nově přibylo 192 publikací (monografie, periodika, studentské práce).

V. Badatelská agenda

Badatelna Archivu KPR byla v provozu celý rok (kromě 14 dnů během letních prázdnin) a navštívilo ji 79 badatelů, z nichž 12 bylo zahraničních (Ukrajina, Slovensko, Německo, Polsko, Japonsko), uskutečněno bylo 231 badatelských návštěv a zodpovězeno cca 450 badatelských dotazů, včetně interních. Zhruba polovina těchto dotazů byla vyřízena e-mailem, a to poskytnutím požadované informace nebo na základě smlouvy o poskytnutí reprodukcí archiválií (formou zaslání digitálních kopií). Ve studovně bylo badatelům předloženo 1158 archivních jednotek.

VI. Prezentace a publikační činnost pracovníků Archivu KPR

Publikační činnost

Fišer, Marcel – Večerníková, Lucie (edd.) – Michl František – Hipman Silvestr: Pod zimním sluncem jihu. Čeští malíři na Korsice a francouzské Riviéře 1925–1931, Arbor vitae, GAVU Cheb a OGV Jihlava ve spolupráci s Archivem Národní galerie v Praze 2023 (edice rukopisu S. Hipmana „Za malíři na Korsiku a jiné kratochvíle“)

Kutílek, Jan: „Jews in Limbo: Decay of the State Authority in Galicia in 1918 as a Prelude to Post-War Anti-Jewish Violence“, Slovanský přehled 109 (2023), č. 2 (v tisku)

Večerníková, Lucie: Stálá expozice Obrazárny Společnosti vlasteneckých přátel umění za inspektora Gustava Kratzmanna, UMĚNÍ ART 2 LXXI 2023, s. 173–189

Večerníková, Lucie – Šír, Filip (edd.): Eduard Jedlička. Genuine Jedlička Record, Národní muzeum, 2023 (gramofonová deska)

Účast na konferencích, přednáškách, školeních apod. pracovníků Archivu KPR

Kutílek, Jan: Anti-Jewish Gendered Violence in Poland, 1918–1919 na kongresu Twelfth EAJS Congress. Branching Out. Diversity of Jewish Studies, 16.–20. července ve Frankfurtu nad Mohanem (Goethe Universität)

Kutílek, Jan: Předsednictví panelu Antisemitism in Western Europe in the Nineteenth Century

Interní: Účast na cvičení PO v AKPR

Výstavy, exkurze apod.

Stálá expozice pod názvem Muzeum Řádu Bílého lva v prostorách Pražského hradu (Nový palác 1. patro) – zapůjčeno 72 exponátů (vyznamenání, medaile, sádrové odlitky, faksimile) – ukončení výstavy a převzetí zápůjček

Stálá expozice na pobočce České pošty v areálu Pražského hradu (Řád M. R. Štefánika I. třídy a Řád T. G. Masaryka III. třídy (ČSFR), barevný nátisk poštovní známky „Prezident České republiky Miloš Zeman 2018“ a další) – převzetí zápůjček

9. 6. 2023 – exkurze zaměstnanců z ukrajinských archivů a zástupce AS (projekt pomoci ukr. archivům)

22. 11. 2023 – exkurze v badatelně AKPR pro skupinu 5 badatelů z USA – Řád Bílého lva a jeho nositelé Marta a Waitstill H. Sharpovi

2x natáčení šotu TV CNN Prima a ČT: blahopřání prezidentům, první dámy

VII. Stav a ochrana archiválií

Archiválie uložené v depozitářích Archivu KPR jsou v dobrém fyzickém stavu. Depozitáře jsou pod stálou elektronickou kontrolou a jejich klimatické podmínky monitorovány pracovníky archivu a Správy Pražského hradu. Prostřednictvím centrální vzduchotechniky a mobilních odvlhčovacích a zvlhčovacích jednotek jsou zajištěny stabilní podmínky pro uchovávání archiválií v depozitářích AKPR.

Plakáty, mapy a podobné velké formáty byly uloženy v dosud nevyužívaných mapových skříních v depozitáři „Střelnice“. Průběžně zpracovávané fotografie, které byly nevhodně uloženy v umělohmotných albech nebo nepopsaných obálkách, jsou nově ukládány do fotografických krabiček a obálek. Archiválie jsou průběžně přebalovány do nových obalů a kartonů (vyměněno více jak 200 kartonů).

Zpracovala 10. ledna 2024

Mgr. Lucie Večerníková v. r.